

Tisková zpráva

Česká veřejnost o zdravotnictví – prosinec 2016

- ⊗ Se zdravotním systémem v ČR je spokojeno 45 % dotázaných, 24 % je nespokojeno a 30 % není ani spokojeno, ani nespokojeno..
- ⊗ Dvě třetiny dotázaných vidí "velmi velké" a "velké" problémy ve financování veřejného zdravotnictví. Nadpoloviční většina vidí stejné problémy i v hospodaření s léky. Naopak převážně bezproblémový je vztah mezi lékaři a pacienty.
- ⊗ Za poslední dva roky poklesla problémovost fungování pojišťoven o 15 procentních bodů (v posledním roce o 7 bodů). Podíl těch, kteří ji hodnotí jako "velmi velkou" nebo "velkou" je 46 % a téměř se vyrovnal s podílem těch, kteří ji hodnotí jako "malou" či "žádnou" (40 % dotázaných).

Zpracoval:

Milan Tuček

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 593

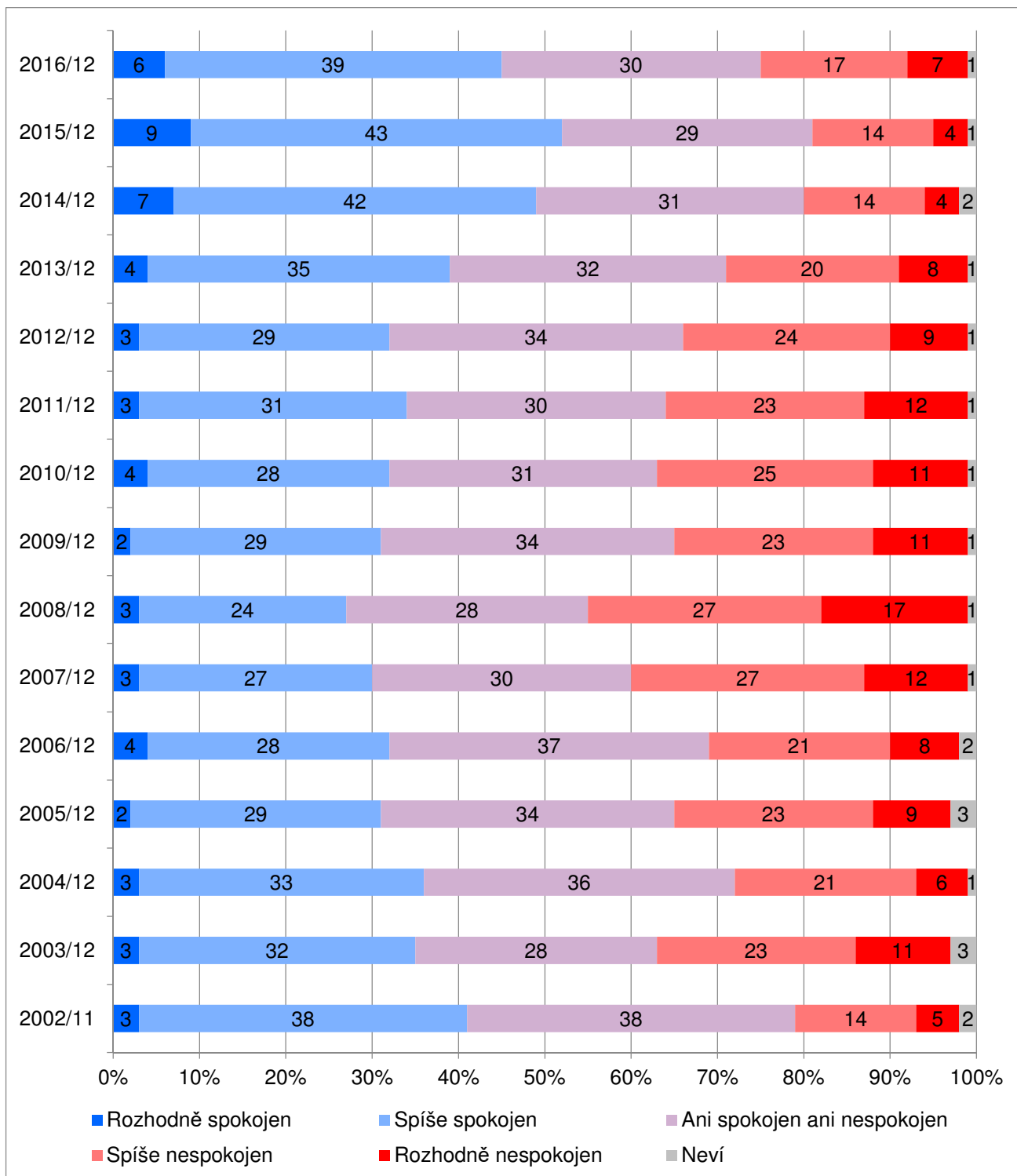
V prosinci 2016 byl do pravidelného výzkumu CVVM Naše společnost zařazen blok otázek týkající se zdravotnictví. V jeho rámci byla zjišťována celková spokojenost občanů se zdravotním systémem v ČR a rovněž jejich názory na problematičnost jednotlivých oblastí zdravotnictví, jako je například financování veřejného zdravotnictví, hospodaření v oblasti léků či fungování pojišťoven.

Jak ukazují výsledky zachycené v grafu č. 1, podíl obyvatel vyjadřujících na pětibodové škále spokojenost se zdravotním systémem v ČR je méně než polovina (45 %) a oproti minulému roku poklesl o 7 procentních bodů, Stále ale platí, že je to zhruba dvojnásobek oproti podílu těch, kteří jsou nespokojeni (24 %). 30 % veřejnosti se pak v příslušné otázce uchýlilo ke středové variantě „ani spokojen, ani nespokojen“ a zbývajících 1 % uvedlo, že neví.

Od roku 2002, kdy byla tato otázka CVVM respondentům poprvé položena, se jedná o výsledek, který je nejbližší hodnocení z předminulého roku. Nejhorší výsledek byl zaznamenán v prosinci roku 2008, kdy podíl spokojených dosáhl jen 27 %, a podíl nespokojených představovali 44 %. Graf 1 dále ukazuje, že od roku 2012 se míra těch, kteří jsou se zdravotním systémem spokojeni, zvyšovala až do minulého roku (nejlepší výsledek). Letos došlo ke statisticky významnému poklesu spokojenosti a teprve další výzkum může prokázat, zda jde o (sestupný) trend.

Spokojenost se zdravotním systémem v ČR logicky souvisí s dalšími otázkami, které hodnotí jednotlivé oblasti zdravotnictví. Nejvyšší korelace byla zjištěna u „spokojenosti s lékařskou péčí“ (Pearsonův korelační koeficient, který nabývá hodnot v intervalu -1, 1, dosáhl hodnoty 0.79). Další vysoké hodnoty korelace byly zjištěny u položky „vývoj kvality zdravotní péče“ (0,69) a u „zlepšení / zhoršení situace ve zdravotnictví během roku 2016“ (0,56). Z oblastí, jejichž míru problematičnosti zachycuje následující graf 2, měla nejsilnější vazbu na spokojenost se zdravotním systémem položka „kvalita zdravotní péče“ (-0.51) a položka „dostupnost zdravotní péče“ (-0.45). Korelace s vlastním zdravotním stavem dosáhla statisticky významné hodnoty 0.33 (ti, co hodnotí svůj zdravotní stav lépe, jsou spokojenější se zdravotním systémem). Ze sociodemografik byla zjištěna pouze mírná podmíněnost spokojenosti se zdravotním systémem s věkem (korelace 0.16): starší respondent jsou méně spokojeni.

Graf 1: Spokojenost se zdravotním systémem v ČR¹

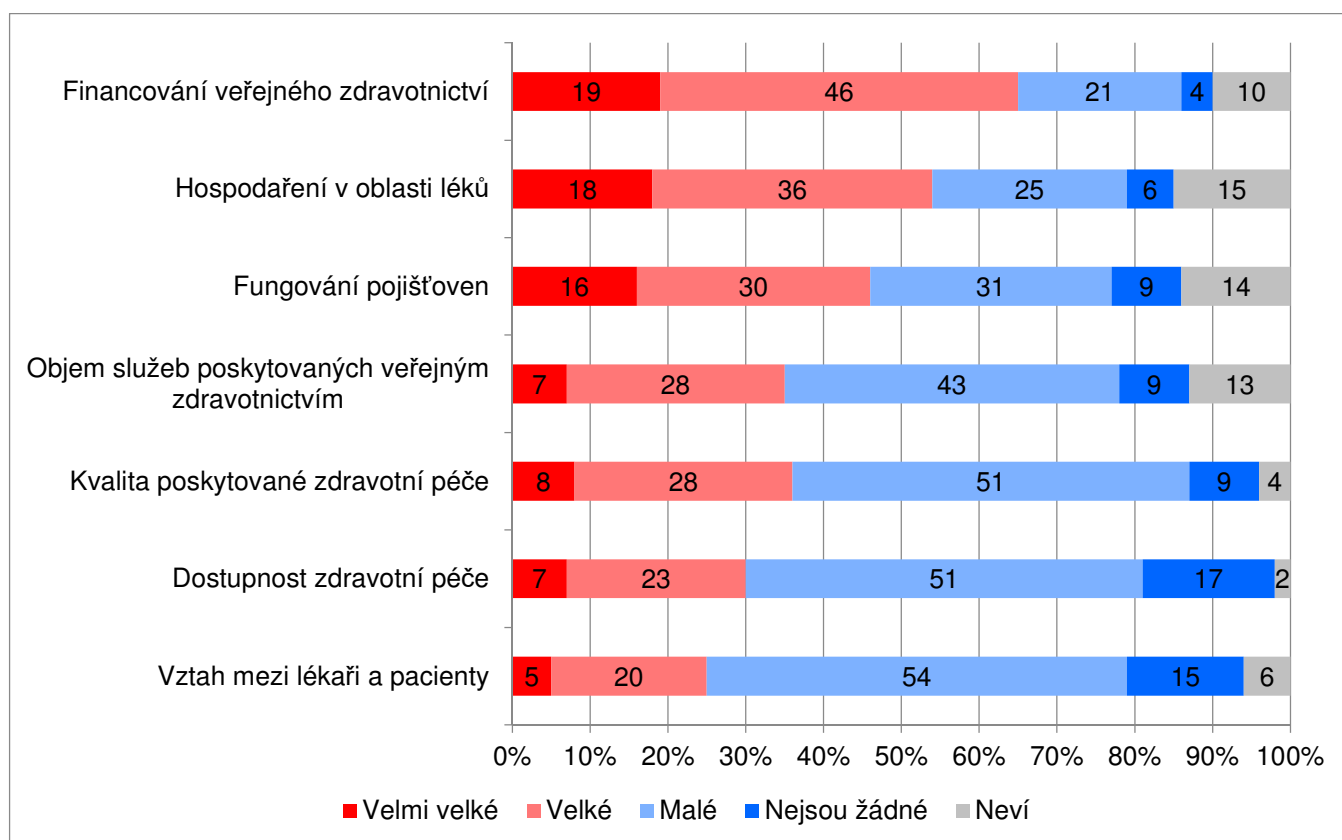

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost, 28. 11. – 12. 12. 2016, 1028 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Znění otázky: „Věnujme se nyní zdravotnictví. Jak jste obecně spokojen se zdravotním systémem v ČR? Jste rozhodně spokojen; spíše spokojen; nejste ani spokojen, ani nespokojen; jste spíše nespokojen; rozhodně nespokojen?“.

Kromě obecné spokojenosti se zdravotním systémem v ČR byly zkoumány také názory obyvatel na problematičnost vybraných oblastí zdravotnictví, které jsou zachyceny v grafu 2. Stejně jako v předešlých letech je za oblast s největšími problémy považováno financování veřejného zdravotnictví, kde vidí „velmi velké“ či „velké“ problémy 65 % respondentů. „Malé“ nebo „žádné“ problémy zde spatřuje čtvrtina občanů. Druhou nejproblematictější oblastí je hospodaření v oblasti léků, u kterého vidí „velmi velké“ či „velké“ problémy 54 % dotázaných. Na třetím místě je fungování pojišťoven, kde spatřuje „velmi velké“ nebo „velké“ problémy již méně než polovina (46 %) dotázaných občanů. Jak dokládá časové srovnání (viz tabulku 1), zde došlo k největšímu poklesu míry problematičnosti oproti minulému šetření a byl potvrzen výrazně sestupný trend nastoupený v roce 2015.

Graf 2: Jaké problémy jsou v následujících oblastech zdravotnictví²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost 28. 11. – 12. 12. 2016, 1028 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

U ostatních hodnocených oblastí již převládá hodnocení jejich problémů jako malých, případně žádných. Jako nejméně problémová oblast je vnímán vztah mezi lékaři a pacienty: 69 % občanů vidí pouze „malé“ nebo „žádné“ problémy, přičemž podíly těch, kdo zde vidí „velmi velké“ či „velké“ problémy, byl čtvrtinový. Téměř shodná je bezproblémovost dostupnosti zdravotní péče (68 % respondentů uvedlo "malé" či "žádné" problémy, 30 % "velmi velké" či "velké" problémy). Třetí nejlépe hodnocenou oblastí je pak kvalita poskytované péče, kde tři pětiny dotázaných konstatují malé nebo žádné problémy, o málo více než třetina (36 %) zde vidí „velmi velké“ či „velké“ problémy. V případě objemu služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím jsou malé či žádné problémy deklarovány asi polovinou (52 %) české populace, přičemž podíl těch, kdo zde vidí „velké“ a „velmi velké“ problémy, dosáhl 35 %.

Jak ukazuje tabulka 1, která zachycuje časové srovnání, oproti loňsku s výjimkou hodnocení fungování pojišťoven nedošlo k statisticky významným posunům v rozložení odpovědí. Jak už jsme uvedli výše, k významnému posunu došlo

² Znění otázky: „Jsou nebo nejsou podle Vás problémy v následujících vybraných oblastech zdravotnictví? Pokud jsou, jak velké? a) Kvalita poskytované zdravotní péče, b) financování veřejného zdravotnictví, c) vztah mezi lékaři a pacienty, d) dostupnost zdravotní péče, e) hospodaření v oblasti léků, f) objem služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím, g) fungování pojišťoven.“ Varianty odpovědí: velmi velké, velké, malé, nejsou žádné.

v míře problematičnosti fungování pojišťoven. Negativní hodnocení pokleslo letos 7 procentních bodů, spolu s 8 bodovým poklesem v roce 2015 jde vskutku o velmi výrazný posun. Oproti létům 2011 a 2012 pak můžeme vidět významné pozitivní posuny ve všech položkách týkajících se veřejného zdravotnictví a jeho financování (financování veřejného zdravotnictví, fungování pojišťoven, objem služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím, hospodaření v oblasti léků).

Tabulka 1: Problémy ve zdravotnictví – časové srovnání (%)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Financování veřejného zdravotnictví	77/12	80/10	74/16	73/19	78/17	82/12	80/15	78/17	73/19	68/23	65/25
Fungování pojišťoven	58/22	56/23	47/33	47/36	55/32	63/24	67/22	62/27	61/26	53/35	46/40
Hospodaření v oblasti léků	63/22	61/21	49/34	53/33	59/29	66/19	61/25	63/24	59/27	56/30	54/31
Objem služeb poskytovaných veřejným zdravotnictvím	37/44	38/44	39/44	33/52	38/48	41/42	42/45	41/45	36/48	37/50	35/52
Kvalita poskytované zdravotní péče	36/58	30/65	38/58	31/64	38/58	41/54	34/61	38/58	32/63	34/62	36/60
Dostupnost zdravotní péče	30/66	34/63	33/65	26/71	27/71	34/63	34/64	28/69	29/68	28/69	30/68
Vztah mezi lékaři a pacienty	23/70	27/69	26/70	26/69	25/69	29/63	22/72	25/68	25/68	25/69	25/69

Pozn.: Údaje v tabulce reprezentují procentuální součty podílů „velmi velké“ + „velké“ a „malé“ + „žádné“ problémy.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-12</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>28. 11. - 12. 12. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1028</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>254</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OZ.1, OZ.27</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>oz170130b</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>30. ledna 2017</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Milan Tuček</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |